

16. BÖLÜM

BAKIM KURAMI

Mehmet KORKMAZ*

KRISTEN M. SWANSON
(1975 -.....)

Swanson'un bakım kuramı bireyin güçlendirilmesine ve desteklenmesine rehberlik eden, bireyi çevresi ile bütün şekilde ele alan bir kuramdır. Bakım kuramı, hemşireliğin bakım verme uygulamasının ne anlama geldiğine yönelik bir açıklama sunmaktadır. Bu kuramda bakım verme, “sorumluluğu hissedilen kişinin beslenmesi, bakılması olarak” tanımlanmaktadır. Swanson'a göre bakım verme, iyi hemşirelik bakımının temel ve evrensel bileşeni olarak bir kişinin biyopsikososyal ve spiritüel iyilik halidir. Bunlara ek olarak beş kavram, Swanson'ın bakım kuramının önemli bir parçasıdır ve bakımın beş temel sürecini temsil etmektedir. Bunlar: inancı sürdürme, bilme, birlikte olma, gereksinimi karşılama ve güçlendirmedir. Swanson'un bireyin eşsizliğine, deneyimlerine, iyileştirilmesi ve onun güçlendirilmesine yönelik kuramı bireyi bir bütün olarak değerlendirme imkanı sunmaktadır.

KURAMCININ ÖZGEÇMİŞİ

Hemşirelik teorisyenlerinden biri olan Swanson 13 Ocak 1953 yılında Rhode Island'da dünya ya gelmiştir. Swanson 1975 yılında Rhode Island Hemşirelik Üniversitesi'nden mezun olmuştur. Mezuniyet sonrasında ilk olarak Massachusetts Sağlık Merkezinin kardiyak yoğun bakım ünitesinde hemşire olarak çalış-

* Arş. Gör., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, korkmazmehmetmgrtn@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Parker ME. *Nursing Theories and Nursing Practice*, F.A. Davis Company, 2. Baskı, 2005, 412-419.
2. Master K. *Nursing Theories*. Jones and Bartlett Learning. 2. Baskı. 2015, 317-324.
3. Swanson KM. *Kristen M. Swanson: Aprogram of Research On Caring*. In M. E. Parker(Ed.), *Nursing theories and nursing practise* (2nd ed.). Philadelphia:F. A. Davis, 2006, 351-359.
4. Wojnar DM. *Kristen M. Swanson: Theory of Caring*. In M.R. Alligood and A.M.Tomey (Eds.), *Nursing theorist and their work* (7th ed.). Maryland Heights, MO: Mosby.2010, 741- 752.
5. Peterson SJ., Bredow TS. *Middle Range Thories*. (3rd ed.), Wolters Kuwer Health, 2013, 128-138.
6. Swanson KM. Nursing as informed caring for the well-being of others. *J Nurs Schol arsh*. 1993; 25(4): 352-7.
7. Karaca PP, Oskay ÜY. Düşük Yapan Kadınların Bakımında Swanson Bakım Kuramı. *Hemşirlikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*. 2017; 4(3): 228-32.
8. Swanson KM. Empirical development of a middle range theory of caring. *Nursing Research*. 1991; 40(3): 161-6.
9. Jansson C, Adolfsson A. Application of “Swanson’s Middle Range Caring Theory” in Sweden after miscarriageınt. *J Clin Med*. 2011; 2(2): 102-9.
10. Andershed B, and Olsson K. Review of research related to Kristen Swanson’s middle-range theory of caring. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*. 2009; 23(3):598-610.
11. Altınok HÖ, Şengün F, Üstün B. Bakım kavram analizi. *DEUHYO ED*. 2011; 4 (3):137-40.
12. Yorkston KM, Klasner ER, and Swanson KM. Communication in multiple sclerosis: Understanding the insider’s perspective. *American Journal of Speech Language Pathology*, 2001;10: 126–137.
13. Kavanaugh K, Moro T’T, Savage T, and Mehendale R. Enacting a theory of caring to recruit and retain vulnerable populations for sensitive research. *Research in Nursing and Health*. 2006; 29(3): 244–252.
14. Sikma S. Staff perceptions of caring. The importance of a supportive environment. *Journal of Gerontological Nursing*. 2006; 32(6): 22–29.
15. Wojnar DM. Miscarriage experiences of lesbian birth and social mothers: Couples’ perspective: *Journal of Midwifery and Women’s Health*. 2007; 52(5): 479-85.
16. Roscigno CI, and Swanson KM. Parent’s experiences following children’s moderate to severe traumatic brain injury: A clash of cultures. *Qualitative Health Research*. 2011; 21(10): 1413–1426.